

Brussel, 9 februari 2018

NIRAS stelt een beleidsoplossing voor het hoogactieve en/of langlevende afval voor

De raad van bestuur van NIRAS heeft op 9 februari beslist geologische berging voor te stellen als nationaal beleid voor het langetermijnbeheer van het hoogactieve en/of langlevende afval. Als de regering, na het advies van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC), dit voorstel voor de eerste stap van het beheer van dit type afval bekrachtigt, zullen NIRAS en alle betrokken partijen een gefaseerd besluitvormingsproces opstarten om deze oplossing te implementeren. Het gaat om een complex proces dat meerdere decennia in beslag zal nemen. De keuze van de site waar de bergingsinstallatie zal worden gevestigd zal dus pas in een later stadium bepaald worden.

Hoogactief en/of langlevend afval ontstaat bij nucleaire activiteiten en moet gedurende honderdduizenden jaren afgezonderd worden van mens en milieu. Momenteel ligt zo'n 4300 m³ afval van dat type veilig opgeslagen op de site van Belgoprocess in de gemeente Dessel. Hoewel de veiligheid van dit soort opslag nog tientallen jaren gegarandeerd kan worden, biedt het geen duurzame oplossing op zo'n lange termijn. Het zou niet gepast zijn om de lasten van het afvalbeheer af te wentelen op de generaties die na ons komen. Het is ook belangrijk dat de gemeenten waar het afval en de verbruikte splijtstoffen momenteel opgeslagen liggen weten hoe lang dit nog zal duren. Daarom is een duurzame oplossing noodzakelijk.

Marc Demarche, directeur-generaal van NIRAS: *"Dit voorstel van beleid past naadloos binnen ons duurzaam afvalbeheer, dat steunt op veiligheid, techniek, financiën en ethiek als evenwaardige pijlers. Het is een belangrijke mijlpaal om te komen tot een duurzame oplossing voor het hoogactieve en/of langlevende afval in België. Als de regering het beleidsvoorstel bekrachtigt, kan NIRAS een maatschappelijk proces opstarten samen met alle geïnteresseerden om de oplossing te implementeren conform de wettelijke bepalingen. Volgens deze bepalingen moet de oplossing onder meer de omkeerbaarheid en terugneembaarheid kunnen garanderen. Het is voor ons cruciaal dat de oplossing gedragen wordt door alle belanghebbenden."*

Veiligheid is primordiaal

De berging van hoogradioactief afval in een diepe geologische laag die al miljoenen jaren stabiel is, wordt internationaal als de enige veilige optie beschouwd. In overeenstemming met die internationale aanbeveling stelt NIRAS voor om het hoogactieve en/of langlevende afval in een installatie diep onder de grond te bergen. Zodra de federale regering, na advies van het FANC, een nationaal beleid zal hebben goedgekeurd, zal NIRAS het ontwikkelen. Omdat de bescherming van mens en milieu in dit project primordiaal is, zal de installatie moeten voldoen aan de veiligheidsvoorschriften en steunen op diepgaand wetenschappelijk onderzoek.

Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen

NIRAS zal rekening houden met veiligheid, milieu, technische, financiële, ethische en maatschappelijke factoren.

Een complex project zoals dit kan geen succes hebben zonder een maatschappelijk draagvlak. NIRAS wil daarom een constructieve dialoog voeren met alle belanghebbenden, zoals het FANC, de producenten, overheden, middenveldorganisaties, burgers ... Er zal een gestructureerd overlegmodel uitgetekend worden, met duidelijke rollen en verantwoordelijkheden voor alle belanghebbenden. NIRAS heeft reeds ervaring verworven in het kader van het oppervlaktebergingsproject voor het laag- en middelactieve kortlevende afval. Via een uniek inspraak- en participatiemodel betreft NIRAS de lokale bevolking nauw bij dit bergingsproject. De inwoners van Dessel en Mol hebben de installatie mee ontworpen en tal van maatschappelijke projecten zorgen voor een breed lokaal draagvlak.

Gefaseerd traject

Volgens het voorstel van NIRAS zal de concrete realisatie van een bergingsinstallatie voor het hoogactieve en/of langlevende afval op een bepaalde locatie het eindpunt zijn van een lang gefaseerd traject, dat verschillende tussentijdse beslissingen zal omvatten, zoals de keuze van een gastgesteente, de bepaling van de modaliteiten van omkeerbaarheid, terugneembaarheid en monitoring ... Het hele proces om te komen tot een locatie zal nog meerdere decennia in beslag nemen.

Dit voorstel voor het langetermijnbeheer van hoogactief en/of langlevend afval is het principe van het geologische-bergingssysteem op Belgisch grondgebied. Het geologische-bergingssysteem is het geheel bestaande uit het radioactieve afval, de kunstmatige barrières en de bijbehorende natuurlijke barrières, namelijk de geologische gastformatie en de geologische omgeving ervan.

Wat is NIRAS?

NIRAS, de Nationale instelling voor radioactief afval en verrijkte splijtstoffen, is sinds haar oprichting in 1980 verantwoordelijk voor het beheer van het radioactieve afval in België. De instelling heeft als taak de bevolking en het milieu doeltreffend te beschermen tegen de gevaren van radioactief afval.

Meer info – niet voor publicatie:

NIRAS

Sigrid Eeckhout

+32 02 212 10 94

+ 32 475 75 52 71